

RUSKA, TULENPALAVAA LOIMUA!

- LIEKEHTIVÄT LEHDET KERTOAVAT SYKSYN TULLEEN!
- VALMISTAUTUMINEN JA KARAISTUMINEN TALVEA VARTEN ON AUKANUT
- LEHDET KATKEVÄT TAAKSEEN TEHOKASTA TOIMINTAA PÄIVÄN LYHENEMINEN MERKITSEE:
ON AIKA LOPETTAA KASVU!
- BIOKEMIAALISEN REAKTIONA
  - LEHTIVIHREÄ PILKKOUTUU
  - TÄRKEÄT AINEET KULJETETAAN VARASTOON OKSIEN KÄRKIOSIIN JA SILMUIHIN KEVÄTTÄ VARTEN!
- LEHTIVIHREÄN ALTA PALJASTUU YLEISEMMI Keltaista, tai kellansävyisiä VÄRIAINEITA
- PUNAiset ja sinertävät sävyt syntyvät LEHTIEN SOLUNESTEONKALOISSA.
- VÄRIAINEET SAATTAVAT EHKÄISTÄ SOLUJEN PALELTUMISTA ALKUSYKSYN YÖPÄKKÄSISÄÄ, TAI ESTÄVÄT ULTRA-VIOLETTI SÄTEILYN HAITTOJA

VÄRIEN VOIMAKKUUS ON

- PERINNÖLLINEN OMINAISUUS
- PIGMENTIN MÄÄRÄ VAIHELEE YKSILÖLLISESTI
- RUSKAN AJANKOHTA MYÖS PERIYTYY
- ALUEELTA TOISELLE SIIRRETYT KASVIT VÄRITTYVÄT PÄIVÄN-PIVUUDEN MUKAAN, JOHON NE OVAT SOPEUTUNEET!
- VOI OLLA SAMANAIKAISESHI KELLASTUNEITA JA... TÄYSIN VIHREITÄ
- SYKSYN SÄÄ VAIKUTTA VÄRIEN SYNTYMISEEN
- PIENET YÖPAKKASET, JA KUIVAT KIRKKAAT PÄIVÄT SAAVAT VÄRIT HEHKUMAAN.

VAAHTEROITA →

- SATEISENA SYKSYNÄ RUSKA ON VAISUA JA RAVINTEISTA TYHJENTYNEET LEHDET LAHOAVAT NOPEASTI

- SUOMALAISISTA LEHTI-PUISTA LEPÄT PUDOT- TAVAT LEHTENSÄ VIHREÄNÄ!
- LUOVUTTA RAVINTEET MAAHAN
- JUURINYSTYRÄ- BAKTEERIT KERÄÄVÄT NIIN PALJON TYP- PEÄ, ETTEI PUU KYKENE HYÖDYNTÄMÄÄN KAIKKEA

● LEPÄN JUURELLA ON RAVINTEISTA MUKTAA!

PUUTARHA SYYSVÄREISSÄ PUKUTUU SYKSYN!

SYYSPUUTARHA MUODOSTUU:

♥ RUSKAN VÄREISTÄ → PUUT JA PENSAAT

♥ MYÖHÄÄN KUKKIVISTA LAJEISTA → PERENNAT, KESÄKUKAT
HEINÄT

♥ VALO-OLosuhteista → VALON MERKITYS RUSKALLE
TÄRKEÄ

LISÄKSI NÄMÄ {

- ♥ TUOKSUISTA → LISÄÄ PUUTARHAN LUMOA
(KATSURAN JÄVAÄHT, LEHDET)
- ♥ ÄÄNISTÄ → VEIJEN SÖLINA, ...
TUULIKELLON ÄÄNI
- ♥ KOKEILEVASTA ASENTEESTA → VOI LÄHTÄÄ SUUNNITTELE-
MAAN PUUTARHAA SYKSYN
VÄREJÄ AIATELEN

- KASVIVALINNAT OVAT AVAINASEMÄSSÄ, KUN RAKENNETAAN MYÖS SYKSYLLÄ HYVÄLTÄ NÄYTTÄVÄÄ PUUTARHAA!
- MONIPUOLINEN PUUTARHA ^{TUO} MONI-ILMEISEN NÄKYMÄN
- KERROKSELLISUUS LUO TÄYTELÄISEN KUVAN PUUTARHASTA VAIKKA OSA OLISI JO KUHTUNUT

PUUTARHAN VÄRILÄISKIÄ

- ! ON TÄRKEÄÄ HUOMIOIDA MYÖS SYYSVÄRIEN MERKITYS PUUTARHASSA
- ! KESÄN KUKKALOISTO ON HIIPUMASSA, MUTTA OIKEIN VÄLTET PUVARTISET KASVIT LISÄÄVÄT PUUTARHAN VÄRIKKYTTÄ!

- ! SEINILLÄ TAI PERGOLASSA LOINOTTAVA KILLVIINI MUODOSTAA HYVÄN VÄRIPARIN JAPANIKELASKÖYNNÖRSEN KANSSA.
  - HYVÄ LISÄ ON KURRIVA KÖYNNÖSHORTENSIA

VAAHTERAT

- OVAT LOISTEIKKAITA LÄHES JOKA SYKSY
- VERIVAATERA TUMMANPUNAINEN
- MONGOLANVAATERA VALAISEE VÄRILLIÄÄ YMPÄRISTÖÄ

PIHLAJA, PIIHA PUU

- OVAT KAUNIITA YMPÄRI VUODEN
- KELTAPILARIPIHLAJA
- HELMIPIHLAJA
- KOTIPIHLAJA
- TUURENPIHLAJA

PENSAITTA JA PIKKUPUITA, JOILLA ON KAUNIS SYYSVÄRI

- ARONIAT

- HAPPOMARJAT
KAUNISLEHTISIÄ
ILMAN RUSKAAKIN

- KOIRANHEISI
(PUN. MARJAT)

- KOIVUANGERO
(+ MUUT)

- KULTAHERUKKA

- LÄNNEN HEISI
ANGERO
(USEITA VÄREJÄ)

- MARJAOMENAPENSAS

- JAPANINVAATHERAT

- MUSTAMARJAORAPIHLAJA

- TUOMIPIHLAJAT

- VUOHENKUUSAMAT

- JALOPÄHKINÄT

- RUSOKIRSIKKA

- KATSURA, TUOKSUVAAT
SYKSYN LEHDET

- SIIPIPÄHKINÄT

- VUORI JALAVA

- HEVOSKASTANJA

- LEHTIKUUSI

} ISOJA
PUITA

SYKSYLLÄ KUKKIVIA PENSAITA

KUKKIVAT PENSAAAT OVAT ARVOKAS LISÄ PUUTARHAAN

ERITYISESTI SYYSKUKKIJAT OVAT PAIKKANSÄ ANSAINNEET

- NIIDEN EI TARVITSE KILPAILUA KESÄKUKKIJOIDEN KANSSA
- KUKKIVAT YLEENSÄ PITKÄÄN, KUN ON VILKEÄÄ JA KOSTEAA
- MONILLA ON MYÖS KAUNIS SYYSVÄRI

- VÄRIHERNE
- PAHLOHORTENSIA
- SYYSHORTENSIA
- MUSTILANHORTENSIA
- KUUTAMOHORTENSIA
- KAPEALEHTIKALMIA?
- PENSASHANHIKKI

HYVIÄ RUSKA PENSAITA OVAT MYÖS:

- RUSOKIRSIKKA VPUN. KUKINTA LEISKUVAN PUNAINEN RUSKA
- PAHLE ROSORVARINPENSAS PUNAINEN TAI VOIMAKAS PINKKI
- LAMOHERUKKA ORANSI / PUNAINEN
- LAMOHIETAKIRSIKKA PUNA / ORANSI
- ATSALEA, ORANSI / KELTA / RUSKEA
- PENSAS MUSTUKKA, PUNA / VIHERTÄVÄ

SYYSPUUTARHAA KORISTAVAT
MYÖS MARJAT →

NE LISÄÄVÄT PUUTARHAN
SYYSILMETTÄ,
JOTEN KANNATTAA
MYÖS AJATELLA PUITA
JA PENSAITA SIITÄ NÄKÖ-
KULMASTA

- ERILAISET PIHLAJAT
  - KORISTEOMENA PUU
  - ARONIA
  - TUHKAPENSAS
- MUITA OTTAJIAKIN ON,
JOTEN TARTURI VOI JÄÄDÄ
TOISEKSI!

PUUTARHAN "LATTIA"

ON OSA SYYSPUUTARHAN
TUNNELMAA

PUDONNEET LEHDET
TUMMAA MAATA VASTEN
KOROSTAA VÄRIEN
KIRJOA

LAKASTUVA KASVI JA
PUDONNEET LEHDET
KERTOVAT, ETTÄ IVY
SAA LEVÄTÄ!

"KUURANKUKAT"

SOMISTAVAT PUUTAR-
HAA, KUUN ENSIM-
MÄISET HANNA
VIERAILLEVAT

OSA KASVEISTA,
KESTÄVÄT PIENIÄ
PAKKASTA JA
TUOVA KAUNE-
UTENSA NÄKYVIIN

IDEOITA SYKSYN PERENNAPENKKIIN!

ANNETAAN
KUKKAHATTUJEN,
KOMEIDEN VARSIEN,
JA HENTDISTEN
RÖYHYJEN
PÄÄSTÄ ESIIN

YHTÄKYLÄISYYS
TÄYTTÄÄ PUOTARHAN
SATO KYPSPY
VÄRIT HEHKUVAT
KASVU UHKUU
VOIMAA!

SYYSKUKKIJAT OVAI ODOTTA-
NEET VUOROAN KOKO
KESÄN, KASKATTA NEET
VARTTA JA UHKEITA LEHTIÄ
KUKINTO ODOTTA VUOROAN
PÄÄSTÄ ESIIN!

SYYSKUKKIJOIDEN
VAUTIKORTINA
ON NOSTAA KUKAT
KORKEALLE! VÄRRET
OVIAT USEIN TANAKAT!
ANTAVAT TUKEA HEIKKOMILLE!

(enim. LUPPIOLLE)
JA PEITTÄVÄT JO RÄNSISTYNEET
PERENNAT. (enim. UKONKELLOT)

TUKEVA KARTISET, enim.
VIRGINIANTÄDYKE
KOMPASSIKUKKA JA
KIMIKIT OVAI EDUSTA-
VIA YKSINÄÄN, TAI
TOISTEN KESKELLÄ

VALO-OLosuhteet ON
HYVÄ OTTAA HUOMIOON
YHTEENSÄ SYYSPERENNAT
MENESTYVÄT AURINGOSTA
PUOLIVARJOON!

KANNATTAA MUISTAA, ETTÄ
KORKEAT KESKELE JA PORTAITAIN
ALENEVÄT YMPÄRILLE! KAIKKI
PÄASEVÄT OIKEUKSIINSA JA
TUKEVAT PARHAITEN

MONIMUOTOISUUS ON
KASVUSUONNITTELUKSE
HYVÄ ALKU. ERILAISET
KUKKIEN MUODOT
(PALLO-SOITU-HATTU-
SEKÄ RÖYHELÖKUKINNOT)
ANTAVAT ILMETTÄ PERENNA-
PENKKIIN.

ON HYVÄ TARKASTELEA
LEHTIEN MUOTOJA
JA SÄVYJÄ. KOLME-
NELJÄ TOISUNSA
SOINTUVAA
SÄVYÄ, TAIVÄRIÄ
ON MUKAVA
KISA.

KASVUSTON MUODOT
TEKEVÄT PENKISTÄ
MIELENKIINTOISEN.
PYÖREITÄ, PUSTYJÄ,
TAI PUTOUSMAISIA.
KASVUSTOJA KANNATTAA
YHDISTENNÄ

VÄRIHARMONIA
(esim. ROOSA, VALKOINEN
HOPEA) VOISI OLLA
YKSITÖTINEN, ILMAN
ERILAISIA MUOTOJA

MUODOILMA PELAAmiseen
VOI MYÖS SUOSIA YKSI-
LÖIKKE, JOISTA TUKEE
KATSEENVANGITSIJIA
(esim. JALOANGELMA,
TUMMANPUHVA JÄTTI-
KARHUNPUTKI, KIRAHVIN-
KUKKA.)

KUMINNAN SALAISUUS
ON RAVINTEIKAS MUIVA
KASVUALUSTA, JOKA ON KOR-
KEILLA KASVEILLA VÄHINTÄÄN
PUOLI METRIÄ.

KOHOPENKKI ON
OIVAINEN RATKAISO
SYYSKUKKINOIDEN
HYVINVOINNILLE.
TALVENKESTÄVYYS
PARANEE JA KOSTEUS
SÄILYY PAREMMIN

KOOKKAAT PERENNAT
HYÖTYVÄ KATTEESTA.
LEHTISILPPU JUURILLE
SYKSILLÄ AUTTAA
TALVEHTIMISESSÄ
JA LISÄÄ HUMUSTA!

SYYSKUKKIJA LÄHTEVÄT
KEVÄLLÄ HITTAASTI KASVAMAAN
JOEN KASVURAIKALLA ON
MERKITYSTÄ. LÄMPIMÄLLÄ
JA AURINKOISELLA PAIKALLA
MYYHÄÄN KUKKIJA EHTIVÄT
PAREMMIN KUKKIA
(esim. ASTERIT, KOMPASSIKUKKA,
KONNANPÄRTTI)

TUKITOIMET OVAT
RENTOVARTISILLE
PERENNOILLE TÄRKEÄ
LAINNAA AJOISSA
USEIMMAT YHDESSÄ
KASVAVAT VOI TUKEA
SAMALLA KERTAA
(KULTAPALHO, KORKEAT
LUPPIOT)

HARSO SUOJAA
ENSIMMAISENA
TALVENA AR-
KOJA SYYSKUK-
KIJOITA
(TÄDYKKEET,
SYYSHOHDE-
KUKAT, PUNA-
HART)

SYKSYLLÄ KUKKIVIA PERENNOJA

MIRRI, MINTTU → REUNUSKASVI, SININEN

PURPPURAPUNALATVA → ^{KORKEA}
PUNAINEN

VUORITATAR → MAANPEITE, PUNAINEN

PERHOANGERVO → VALK. HYVÄ RUSKA

ISOMAKSARUOHO → ERIVÄRISIÄ PUN.

SYYSHOHOEKUKKA → KELT. RUSK.

NUKKAPÄHKÄMÖ → HOPEALEHTINEN VP.

PÄIVÄNSILMÄ → KELT. KORKEA

TARHAJUORU → SININEN, VALK. LILA

NAUHUKSET → ERIVÄRISIÄ KELT.

KIINANJALOANGERVO → VALK. ERI PUN.

HOPEAIKIVIUKKO → VALK. IKIKUKKA

SYYSVUOKKO → KORKEA, V. PUN

SÄDEPÄIVÄNHATTU → KELT. KORKEA

ELOKUUNASTERI → SIN. LILA, P. PUN

KAUKAASIAN TÖRMÄKUKKA → SIN. / VALK.

SYYSKIMIKKI → TUMMALEHT. VALKEA
TÄHKÄ

JALOMALVA → PUNA-ANELINI

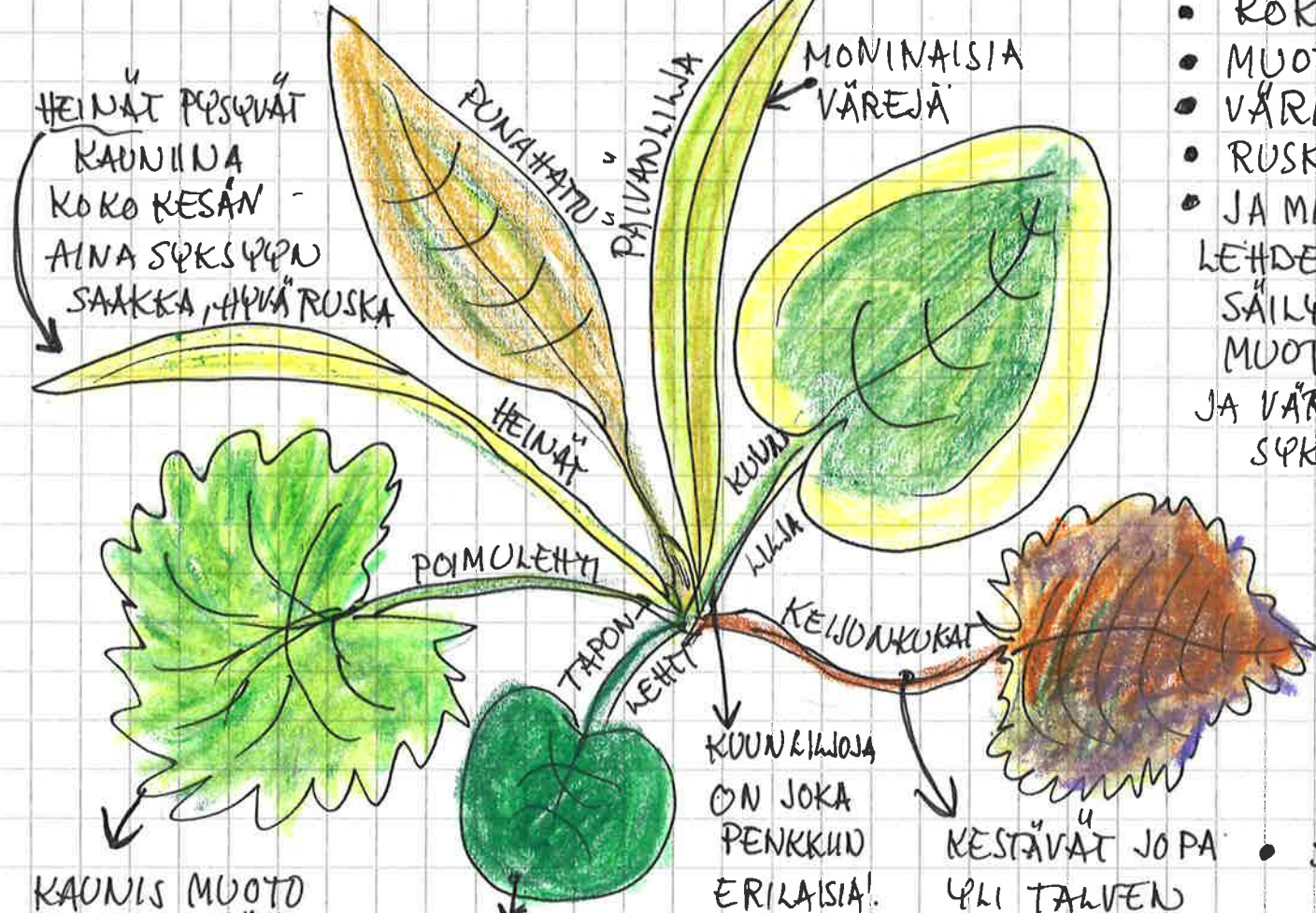
SINIPALLO-OHDAKE → KORKEA, SININEN

RANTAKUKKA → PUNASENERISÄVYJÄ

PUNAHATTU → PUN. ERISÄVYJÄ

KELLOPEIPPI → VALK. / PUN

KURKALOISTON MENTYÄ, LEHDET PÄASEVÄT OIKEUKSIINSA
 SIISPÄ KANNATTAA AJATELLA ISTUTTAESSA

- LEHTIEN
- KOKOA
  - MUOTOA
  - VÄRIÄ
  - RUSKAA
  - JA MITEN LEHDET SÄILYTTÄVÄT MUOTONSA JA VÄRINSÄ SYKSYLLÄ?

HAVUKASVIEN SEURASSA

- SYPSVÄRIT PÄASEVÄT ERITYISEN HYVIN ESIIN.
- HAVUKASVIIT OVAT MÄYTTÄVIÄ KOKO VUODEN!

HEINÄT PYSYVÄT KAUNIINA KOKO KESÄN - AINA SYKSYKIN SAAKKA, HAVAIN RUSKA

KAUNIS MUOTO PYSY PITKÄÄN JA ON SYKSYLLÄ-KIN KAUNIS!

IKIVIHREÄ TUMMA KAUNOTAR VARJOON

KUNINKAHOJA ON JOKA PENKKUN ERILAISIA!

KESTÄVÄT JO PA YLI TALVEN KAUNIINA JA NITÄ ON MONENVÄRISIA